

ZAŁĄCZNIK DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA MASZYN OD USZKODZEŃ

ustalony uchwałą nr UZ/432/2007 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej z dnia 26 lipca 2007 r., ze zmianami ustalonymi uchwałą nr UZ/65/2011 z dnia 21 lutego 2011 r., uchwałą nr UZ/114/2012 z dnia 28 marca 2012 r. oraz uchwałą nr UZ/430/2015 z dnia 23 grudnia 2015 r. i ze zmianami ustalonymi uchwałą nr UZ/215/2018 z dnia 6 lipca 2018 r.

SPIS TREŚCI

KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA MASZYN OD USZKODZEŃ

1. Klauzula ubezpieczenia fundamentów	str. 1
2. Klauzula ubezpieczenia kosztów usunięcia pozostałości po szkodzie	str. 1
3. Klauzula (006) ubezpieczenia dodatkowych kosztów pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych, w dni wolne od pracy oraz frachtu ekspresowego	str. 1
4. Klauzula (007) ubezpieczenia dodatkowych kosztów frachtu lotniczego	str. 1
5. Klauzula (302) ubezpieczenia mienia otaczającego	str. 1
6. Klauzula (311) ubezpieczenia maszyn od ryzyka casco	str. 2
7. Klauzula (312) ubezpieczenia maszyn od ryzyka casco z włączeniem transportu	str. 2

8. Klauzula (313) ubezpieczenia ryzyka ognia wewnętrznego i bezpośredniego uderzenia pioruna	str. 3
9. Klauzula (315) ubezpieczenia ryzyka utraty substancji wskutek wycieku ze zbiornika	str. 3
10. Klauzula (319) ubezpieczenia obmurza kotłów, wymurówek pieców przemysłowych i materiałów ognioodpornych	str. 4
11. Klauzula (320) ubezpieczenia ryzyka utraty oleju smarowego, czynników chłodniczych i płynów chłodzących	str. 4
12. Klauzula (321) ubezpieczenia taśm i łańcuchów przenośników taśmowych	str. 4
13. Klauzula (322) ubezpieczenia lin i pasów	str. 4
14. Klauzula ubezpieczenia maszyn pracujących na sprzęcie pływającym	str. 4
15. Klauzula ubezpieczenia maszyn pracujących pod ziemią	str. 4

KLAUZULA UBEZPIECZENIA FUNDAMENTÓW

1. Ustala się, z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, że PZU SA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w fundamentach ubezpieczonych maszyn.
2. Odpowiedzialność PZU SA za powyższe szkody istnieje pod warunkiem, że takie szkody w fundamentach są bezpośrednią konsekwencją szkody w ubezpieczonych maszynach, za którą PZU SA przyjął odpowiedzialność na podstawie powyższych warunków.
3. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwotę odszkodowania należnego z tytułu ubezpieczenia, o którym mowa w niniejszej klauzuli. Ubezpieczający może uzupełnić wysokość limitu odpowiedzialności opłacając składkę uzupełniającą.
4. Limit odpowiedzialności:
5. Dodatkowa składka:

uszkodzeń, że rozszerza się zakres ubezpieczenia o dodatkowe koszty pracy w godzinach nadliczbowych, w godzinach nocnych, w dni wolne od pracy oraz koszty frachtu ekspresowego (z wyłączeniem jednak frachtu lotniczego) poniesione w związku ze szkodą w ubezpieczonych maszynach, za którą PZU SA przyjął odpowiedzialność na podstawie powyższych warunków.

2. Jeżeli okaże się, że zadeklarowana suma ubezpieczenia maszyn, które uległy uszkodzeniu jest niższa niż wymagana wartość odwrócenia, kwota odszkodowania należna z tytułu ubezpieczenia, o którym mowa w niniejszej klauzuli ulega proporcjonalnemu zmniejszeniu, w takiej proporcji w jakiej zadeklarowana suma ubezpieczenia maszyn pozostaje do wymaganej wartości odwrócenia.
3. Limit odpowiedzialności wynosi 20% wartości szkody w maszynach.
4. Dodatkowa składka:

KLAUZULA UBEZPIECZENIA KOSZTÓW USUNIĘCIA POZOSTAŁOŚCI PO SZKODZIE

1. Ustala się, z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, że rozszerza się zakres ubezpieczenia o dodatkowe koszty usunięcia pozostałości po szkodzie poniesione w związku ze szkodą w ubezpieczonych maszynach, za którą PZU SA przyjął odpowiedzialność na podstawie powyższych warunków.
2. Powyższe koszty, niezależnie od sumy ubezpieczenia uszkodzonej maszyny nie mogą przewyższyć limitu odpowiedzialności podanego poniżej.
3. Jeżeli koszty usunięcia pozostałości po szkodzie dotyczą maszyny lub innej rzeczy ubezpieczonych jak również maszyn lub innego mienia nieubezpieczonych, to PZU SA pokrywa te koszty w takiej proporcji do ogólnych kosztów poniesionych przez Ubezpieczającego, w jakiej wartość uszkodzonych albo zniszczonych ubezpieczonych maszyn pozostaje do wartości wszystkich maszyn dotkniętych szkodą lub całego mienia dotkniętego szkodą.
4. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwotę odszkodowania wypłaconego z tytułu ubezpieczenia, o którym mowa w niniejszej klauzuli. Ubezpieczający może uzupełnić wysokość limitu odpowiedzialności opłacając składkę uzupełniającą.
5. Limit odpowiedzialności:
6. Dodatkowa składka:

KLAUZULA (007) UBEZPIECZENIA DODATKOWYCH KOSZTÓW FRACHTU LOTNICZEGO

1. Ustala się, z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, że rozszerza się zakres ubezpieczenia o dodatkowe koszty frachtu lotniczego poniesione w związku ze szkodą w ubezpieczonych maszynach, za którą PZU SA przyjął odpowiedzialność na podstawie powyższych warunków.
2. Powyższe koszty, niezależnie od sumy ubezpieczenia uszkodzonej maszyny nie mogą przewyższyć limitu odpowiedzialności podanego poniżej.
3. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o kwotę odszkodowania należnego z tytułu ubezpieczenia, o którym mowa w niniejszej klauzuli. Ubezpieczający może uzupełnić wysokość limitu odpowiedzialności opłacając składkę uzupełniającą.
4. Do niniejszej klauzuli ma zastosowanie specjalny (niezależny od udziału własnego przewidzianego dla maszyn) udział własny Ubezpieczającego w szkodzie w wysokości 20% poniesionych kosztów na fracht lotniczy.
5. Limit odpowiedzialności:
6. Dodatkowa składka:

KLAUZULA (302) UBEZPIECZENIA MIENIA OTACZAJĄCEGO

1. Ustala się, z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, że PZU SA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody w mieniu otaczającym będącym własnością Ubezpieczającego, które są bezpośrednią konsekwencją szkody w ubezpieczonych maszynach, za którą PZU SA przyjął odpowiedzialność na podstawie powyższych warunków.

KLAUZULA (006) UBEZPIECZENIA DODATKOWYCH KOSZTÓW PRACY W GODZINACH NADLICZBOWYCH, NOCNYCH, W DNI WOLNE OD PRACY ORAZ FRACHTU EKSPRESOWEGO

1. Ustala się, z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od

2. Na potrzeby niniejszej klauzuli, za mienie otaczające uważa się budynek, budowle oraz inne środki trwałe będące własnością Ubezpieczającego, znajdujące się w otoczeniu ubezpieczonych maszyn. Nie należy uważać za mienie otaczające fundamentów maszyn.
3. Limit odpowiedzialności ulega pomniejszeniu o część odszkodowania należnego z tytułu ubezpieczenia, o którym mowa w niniejszej klauzuli. Ubezpieczający może uzupełnić wysokość limitu odpowiedzialności opłacając składkę uzupełniającą.
4. Limit odpowiedzialności:
5. Dodatkowa składka:

KLAUZULA (311) UBEZPIECZENIA MASZYN OD RYZYKA CASCO

1. Ustala się, z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, że rozszerza się zakres ubezpieczenia o szkody powstałe w ubezpieczonych maszynach w wyniku:
  - a) ognia, uderzenia pioruna, eksplozji, upadku statku powietrznego, huraganu, powodzi, gradu, obsunięcia się ziemi i lawiny,
  - b) kradzieży z włamaniem, rabunku lub usiłowania ich dokonania.
2. Na potrzeby niniejszej klauzuli, za szkody spowodowane przez:
  - a) ogień – uważa się szkody powstałe w wyniku działania ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile,
  - b) piorun – uważa się szkody powstałe w wyniku bezpośredniego wyładowania atmosferycznego na ubezpieczoną maszynę, pozostawiającego bezsporne ślady tego zdarzenia,
  - c) eksplozję – uważa się szkody powstałe w wyniku gwałtownej zmiany stanu równowagi z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołane ich właściwością rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyn ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników, warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień,
  - d) upadek statku powietrznego – uważa się szkody powstałe wskutek katastrofy bądź przymusowego lądowania samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także spowodowane upadkiem ich części lub przewożonego ładunku,
  - e) huragan – uważa się szkody powstałe w wyniku działania wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24,5 m/sek ustalonej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMIGW), którego działanie wyrządza masowe szkody; pojedyncze szkody uważa się za spowodowane przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie huraganu,
  - f) powódź – uważa się szkody powstałe wskutek zalania terenów w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących bądź deszczu nawalnego, spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych,
  - g) grad – uważa się szkody powstałe wskutek opadu atmosferycznego składającego się z bryłek lodu,
  - h) obsunięcia się ziemi – uważa się szkody spowodowane przez zapadanie się ziemi oraz usuwanie się ziemi, z tym że za szkody spowodowane przez zapadanie się ziemi uważa się szkody powstałe wskutek obniżenia się terenu z powodu zawałenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie, a za szkody spowodowane przez usuwanie się ziemi uważa się szkody powstałe wskutek ruchów ziemi na stokach,
  - i) lawinę – uważa się szkody powstałe wskutek gwałtownego zsuwania lub staczania mas śniegu, lodu, skał lub kamieni ze zboczy górskich,
  - j) kradzież z włamaniem – uważa się zabór ubezpieczonych maszyn, którego sprawca dokonał lub usiłował dokonać z zamkniętego obiektu (a w przypadku maszyn budowlanych ze strzeżonego placu budowy), po usunięciu przy użyciu siły i narzędzi istniejących zabezpieczeń lub otworzeniu zabezpieczenia Kluczem oryginalnym, który zdobył przez kradzież z włamaniem z innego obiektu lub w wyniku rabunku,
  - k) rabunek – uważa się zabór ubezpieczonych maszyn z zastosowaniem przemocy fizycznej wobec Ubezpieczającego lub osób u niego zatrudnionych bądź groźby natychmiastowego użycia przemocy albo z doprowadzeniem do nieprzytomności lub bezbronności – dla pokonania ich oporu przed wydaniem ubezpieczonych maszyn; za rabunek uważa się także zabór ubezpieczonych maszyn przez sprawcę, który z zastosowaniem przemocy fizycznej bądź groźby natychmiastowego użycia przemocy fizycznej

doprowadził do objętego ubezpieczeniem zamkniętego obiektu (w przypadku maszyn budowlanych strzeżonego placu budowy) osobę posiadającą klucze i zmusił ją do ich otwarcia albo sam je otworzył kluczem zrabowanym.

3. Za zamknięty obiekt, uznaje się budynek bądź jego część lub inną budowlę oraz obiekt kontenerowy użytkowany wyłącznie przez Ubezpieczającego, w którym znajdują się ubezpieczone maszyny, wyposażony w zamykane na zamek lub kłódkę drzwi oraz posiadający zabezpieczone (oszkłone lub okratowane) okna i inne otwory zewnętrzne.
4. Za strzeżony plac budowy, uznaje się oświetlony, trwałe ogrodzony teren, z bramą zabezpieczoną w taki sposób aby niemożliwy był wjazd albo wyjazd osoby nieuprawnionej oraz pozostający pod stałym dozorem osób profesjonalnie zajmujących się ochroną mienia.
5. Ubezpieczone maszyny muszą znajdować się w zamkniętym obiekcie (a w przypadku maszyn budowlanych na strzeżonym placu budowy) zabezpieczonym w sposób uniemożliwiający dostęp do wnętrza bez użycia siły oraz narzędzi. PZU SA nie odpowiada za szkody powstałe w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku, do których doszło bez pozostawienia śladów użycia siły i narzędzi.
6. Powyższa klauzula ma zastosowanie do maszyn wymienionych w wykazie maszyn pod następującymi pozycjami:
7. Dodatkowa składka:

KLAUZULA (312) UBEZPIECZENIA MASZYN OD RYZYKA CASCO Z WŁĄCZENIEM TRANSPORTU

1. Ustala się, z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, że rozszerza się zakres ubezpieczenia o szkody powstałe w ubezpieczonych maszynach w wyniku:
  - a) ognia, uderzenia pioruna, eksplozji, upadku statku powietrznego, huraganu, powodzi, gradu, obsunięcia się ziemi i lawiny,
  - b) kradzieży z włamaniem, rabunku lub usiłowania ich dokonania.
2. Na potrzeby niniejszej klauzuli, za szkody spowodowane przez:
  - a) ogień – uważa się szkody powstałe w wyniku działania ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile,
  - b) piorun – uważa się szkody powstałe w wyniku bezpośredniego wyładowania atmosferycznego na ubezpieczoną maszynę, pozostawiającego bezsporne ślady tego zdarzenia,
  - c) eksplozję – uważa się szkody powstałe w wyniku gwałtownej zmiany stanu równowagi z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołane ich właściwością rozprzestrzeniania się. W odniesieniu do naczyn ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników, warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujęcia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień,
  - d) huragan – uważa się szkody powstałe w wyniku działania wiatru o prędkości nie mniejszej niż 24,5 m/sek ustalonej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMIGW), którego działanie wyrządza masowe szkody; pojedyncze szkody uważa się za spowodowane przez huragan, jeżeli w najbliższym sąsiedztwie stwierdzono działanie huraganu,
  - e) powódź – uważa się szkody powstałe wskutek zalania terenów w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących bądź deszczu nawalnego, spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i falistych,
  - f) grad – uważa się szkody powstałe wskutek opadu atmosferycznego składającego się z bryłek lodu,
  - g) obsunięcia się ziemi – uważa się szkody spowodowane przez zapadanie się ziemi oraz usuwanie się ziemi, z tym że za szkody spowodowane przez zapadanie się ziemi uważa się szkody powstałe wskutek obniżenia się terenu z powodu zawałenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie, a za szkody spowodowane przez usuwanie się ziemi uważa się szkody powstałe wskutek ruchów ziemi na stokach,
  - h) lawinę – uważa się szkody powstałe wskutek gwałtownego zsuwania lub staczania mas śniegu, lodu, skał lub kamieni ze zboczy górskich,
  - i) upadek statku powietrznego – uważa się szkody powstałe wskutek katastrofy bądź przymusowego lądowania samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także spowodowane upadkiem ich części lub przewożonego ładunku,
  - j) kradzież z włamaniem – uważa się zabór ubezpieczonych maszyn, którego sprawca dokonał lub usiłował dokonać z zamkniętego

- objektu (a w przypadku maszyn budowlanych ze strzeżonego placu budowy), po usunięciu przy użyciu siły i narzędzi istniejących zabezpieczeń lub otworzeniu zabezpieczenia kluczem oryginalnym, który zdobył przez kradzież z włamaniem z innego obiektu lub w wyniku rabunku,
- k) rabunek – uważa się zabór ubezpieczonych maszyn z zastosowaniem przemocy fizycznej wobec Ubezpieczającego lub osób u niego zatrudnionych bądź groźby natychmiastowego użycia przemocy albo z doprowadzeniem do nieprzytomności lub bezbronności – dla pokonania ich oporu przed wydaniem ubezpieczonych maszyn; za rabunek uważa się także zabór ubezpieczonych maszyn przez sprawcę, który z zastosowaniem przemocy fizycznej bądź groźby natychmiastowego użycia przemocy fizycznej doprowadził do objętego ubezpieczeniem zamkniętego obiektu (w przypadku maszyn budowlanych strzeżonego placu budowy) osobę posiadającą klucze i zmusił ją do ich otwarcia albo sam je otworzył kluczami zrabowanymi.
3. Za zamknięty obiekt, uznaje się budynek bądź jego część lub inną budowlę oraz obiekt kontenerowy użytkowany wyłącznie przez Ubezpieczającego, w którym znajdują się ubezpieczone maszyny, wyposażony w zamykane na zamek lub kłódkę drzwi oraz posiadające zabezpieczone (oszkłone lub okratowane) okna i inne otwory zewnętrzne.
4. Za strzeżony plac budowy, uznaje się oświetlony, trwałe ogrodzony teren, z bramą zabezpieczoną w taki sposób aby niemożliwy był wyjazd albo wyjazd osoby nieuprawnionej oraz pozostający pod stałym dozorem osób profesjonalnie zajmujących się ochroną mienia.
5. Ubezpieczone maszyny muszą znajdować się w zamkniętym obiekcie (a w przypadku maszyn budowlanych na strzeżonym placu budowy) zabezpieczonym w sposób uniemożliwiający dostęp do wnętrza bez użycia siły oraz narzędzi. PZU SA nie odpowiada za szkody powstałe w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku, do których doszło bez pozostawienia śladów użycia siły i narzędzi.
6. Dodatkowo maszyny są ubezpieczone w czasie ich przewozu po terenie (w granicach) _____ dokonywanego przez Ubezpieczającego na środku transportowym od:
- a) zdarzeń wymienionych w ust. 1 pkt a),
- b) szkód spowodowanych kradzieżą z włamaniem, rabunkiem lub usiłowaniem ich dokonania, z tym że za:
- kradzież z włamaniem uważa się zabór ubezpieczonych maszyn, którego sprawca dokonał lub usiłował dokonać z zamkniętego środka transportowego, po usunięciu przy użyciu siły i narzędzi istniejących zabezpieczeń lub otworzeniu zabezpieczeń kluczem podobionym lub innym narzędziem albo kluczem oryginalnym, który zdobył przez kradzież z włamaniem lub w wyniku rabunku,
  - rabunek uważa się zabór ubezpieczonych maszyn z zastosowaniem przemocy fizycznej wobec osoby dokonującej przewozu bądź groźby natychmiastowego użycia przemocy albo z doprowadzeniem do nieprzytomności lub bezbronności – dla pokonania ich oporu przed wydaniem ubezpieczonych maszyn,
- c) szkód powstałych w wyniku kolizji środka transportowego z innym środkiem transportowym, osobami, zwierzętami, przedmiotami oraz w wyniku wyrwania się środka transportowego lub jego zatonięcia,
- d) szkód powstałych w czasie załadunku i wyładunku maszyn, dokonywanego przez Ubezpieczającego, z tym że za:
- załadunek maszyn, rozumie się ogół czynności związanych z przemieszczaniem maszyn z miejsca ich pracy na środek transportu bezpośrednio przed rozpoczęciem przewozu,
  - rozładunek maszyn, rozumie się ogół czynności związanych z przemieszczeniem maszyn ze środka transportu na miejsce pracy bezpośrednio po zakończeniu przewozu.
7. Z zakresu ubezpieczenia wyłączone są szkody:
- a) powstałe wskutek wypadku środka transportu, jeżeli wypadek został spowodowany jego złym stanem technicznym,
- b) powstałe podczas kierowania środkiem transportu przez osobę która była w stanie nietrzeźwości, stanie po użyciu alkoholu lub stanie pod wpływem środków odurzających, środków psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii,
- c) powstałe podczas kierowania środkiem transportu przez osobę będącą pod wpływem użycia środków farmaceutycznych lub leków, po użyciu których przeciwwskazane jest kierowanie środkami transportu,
- d) powstałe w wyniku niewłaściwego załadowania lub opakowania niezgodnego z obowiązującymi normami lub zwyczajami bądź braku opakowania ubezpieczonych maszyn, przy czym w przypadku Ubezpieczonego będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, wyłączenia określone w pkt b) i c) mają zastosowanie wyłącznie wtedy, gdy okoliczności, o których mowa w tych wyłączeniach, miały wpływ na zajście wypadku ubezpieczeniowego.
8. Powyższa klauzula ma zastosowanie do maszyn wymienionych w wykazie maszyn pod następującymi pozycjami:
9. Dodatkowa składka:

KLAUZULA (313) UBEZPIECZENIA RYZYKA OGNIĄ WEWNĘTRZNEGO I BEZPOŚREDNIEGO UDERZENIA PIORUNA

1. Ustala się, z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, że PZU SA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w ubezpieczonych maszynach w wyniku:
- a) ognia wewnętrznego,
- b) bezpośredniego uderzenia pioruna oraz szkody powstałe na skutek gaszenia ognia powstałego w wyniku wymienionych wyżej zdarzeń.
2. Na potrzeby niniejszej klauzuli, za szkody spowodowane przez:
- a) ogień wewnętrzny – uważa się szkody powstałe w ubezpieczonej maszynie w wyniku działania ognia, który powstał w tej maszynie a przyczyna jego powstania ma bezpośredni związek z prowadzoną eksploatacją maszyny np. ruchem maszyny, zasilaniem w energię elektryczną,
- b) piorun – uważa się szkody powstałe w wyniku bezpośredniego wyładowania atmosferycznego na ubezpieczoną maszynę, pozostawiającego bezsporne ślady tego zdarzenia.
3. Niniejsze rozszerzenie zakresu ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje szkód powstałych poza ubezpieczonymi maszynami i będących następstwem rozprzestrzeniania się ognia wewnętrznego, bezpośredniego uderzenia pioruna oraz gaszenia ognia powstałego w wyniku wymienionych zdarzeń.
4. Dodatkowa składka:

KLAUZULA (315) UBEZPIECZENIA RYZYKA UTRATY SUBSTANCJI WSKUTEK WYCIEKU ZE ZBIORNIKA

1. Ustala się, z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, że PZU SA obejmuje ochroną ryzyko utraty substancji wskutek wycieku ze zbiornika pod warunkiem, że takie zdarzenie jest bezpośrednią konsekwencją szkody w ubezpieczonych maszynach, za którą PZU SA przyjął odpowiedzialność na podstawie powyższych warunków.
2. Na potrzeby niniejszej klauzuli, wprowadza się następujące definicje:
- a) substancja – to wszelkiego rodzaju surowce, półprodukty, wyroby gotowe i towary będące własnością Ubezpieczającego, wykorzystywane w prowadzonej działalności i przechowywane w zbiornikach,
- b) zbiornik – to integralna część maszyny przeznaczona do przechowywania substancji.
3. Suma ubezpieczenia dla substancji zgłoszonych do ubezpieczenia powinna odpowiadać:
- a) dla surowców, półproduktów, produktów i wyrobów gotowych – kosztem wytworzenia albo kosztem nabycia,
- b) dla towarów – kosztem nabycia.
4. Jeżeli okaże się, że zadeklarowana suma ubezpieczenia substancji jest niższa niż wymagane koszty, PZU SA wypłaci odszkodowanie za utraconą substancję w takiej proporcji, w jakiej zadeklarowana suma ubezpieczenia substancji pozostaje do wymaganej wartości.
5. Suma ubezpieczenia ulega pomniejszeniu o kwotę odszkodowania wypłaconego z tytułu ubezpieczenia, o którym mowa w niniejszej klauzuli. Ubezpieczający może uzupełnić wysokość sumy ubezpieczenia odpłacając składkę uzupełniającą.
6. PZU SA wypłaci Ubezpieczającemu odszkodowanie za utratę substancji w wysokości:
- a) dla surowców, półproduktów, produktów i wyrobów gotowych – kosztem wytworzenia albo kosztem nabycia, nie wyższych jednak niż cena jaką uzyskałaby Ubezpieczający z tytułu ich sprzedaży, pomniejszonych o zaoszczędzone koszty produkcji nie zakończonej w momencie wystąpienia szkody,

- b) dla towarów – kosztów nabycia, nie wyższych jednak niż cena jaką uzyskaby Ubezpieczający z tytułu ich sprzedaży, pomniejszonych o koszty zaoszczędzone,
- c) dla substancji, które mogą być ponownie wykorzystane – kosztów oczyszczenia i przywrócenia jakości do stanu przed zaistnieniem szkody, pod warunkiem, że takie koszty nie są większe niż koszty określone w pkt a) i b),
- d) przy wyliczaniu szkody uwzględnia się wartość pozostałości możliwych do dalszego wykorzystania.
7. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody spowodowane przez/ lub polegające na zanieczyszczeniu środowiska oraz koszty usuwania substancji w mieniu otaczającym.
8. Dla szkód w substancjach ubezpieczanych w ramach niniejszej klauzuli ma zastosowanie specjalny (niezależny od udziału własnego przewidzianego dla maszyny) udział własny Ubezpieczającego w szkodzie w wysokości 20% wartości utraconych substancji i min. równowartość w złotych 1 000 USD, obliczaną według średniego kursu USD ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w dacie ustalenia odszkodowania.
9. Niniejsza klauzula ma zastosowanie do maszyn wymienionych w wykazie maszyn pod następującymi pozycjami:

Lp.	Nazwa maszyny/ pozycja wykazu ubezpieczonych maszyn	Rodzaj substancji	Objętość (ilość)	Suma ubezpieczenia	Składka
			Razem		

KLAUZULA (319) UBEZPIECZENIA OBMURZA KOTŁÓW, WYMURÓWEK PIECÓW PRZEMYSŁOWYCH I MATERIAŁÓW OGNIODOPORNYCH

- Ustala się, z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, że PZU SA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody w obmurzach kotłów, wymurówek pieców przemysłowych i materiałów ogniodopornych powstałe w wyniku zdarzeń, za które PZU SA przyjął odpowiedzialność na podstawie powyższych warunków.
- Przy ustalaniu wysokości odszkodowania, uwzględnia się stopień zużycia mienia ubezpieczonego w ramach niniejszej klauzuli określony na dzień powstania szkody, nie niższy niż 20% za każdy rok i nie wyższy niż 80% łącznie.
- Niniejsza klauzula ma zastosowanie do maszyn wymienionych w wykazie maszyn pod następującymi pozycjami:

KLAUZULA (320) UBEZPIECZENIA RYZYKA UTRATY OLEJU SMAROWEGO, CZYNNIKÓW CHŁODNICZYCH I PŁYNÓW CHŁODZĄCYCH

- Ustala się, z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, że rozszerza się zakres ochrony ubezpieczeniowej o ryzyko utraty oleju smarowego, czynników chłodniczych i płynów chłodzących powstałe w wyniku szkody w ubezpieczonych maszynach, za którą PZU SA przyjął odpowiedzialność na podstawie powyższych warunków.
- Suma ubezpieczenia dla oleju smarowego, czynników chłodniczych i płynów chłodzących powinna odpowiadać kosztom ich nabycia.
- Jeżeli okaże się, że zadeklarowana suma ubezpieczenia oleju smarowego, czynników chłodniczych i płynów chłodzących jest niższa niż wymagane koszty nabycia, PZU SA wypłaci odszkodowanie za wymienione materiały eksploatacyjne jedynie w takiej proporcji, w jakiej zadeklarowana suma ubezpieczenia materiałów pozostaje do wymaganej wartości.
- Suma ubezpieczenia ulega pomniejszeniu o kwotę odszkodowania należnego z tytułu ubezpieczenia, o którym mowa w niniejszej klauzuli. Ubezpieczający może uzupełnić wysokość sumy ubezpieczenia odpłacając składkę uzupełniającą.
- Przy ustalaniu wysokości odszkodowania, uwzględnia się stopień zużycia materiałów ubezpieczanych w ramach niniejszej klauzuli określony na dzień powstania szkody.

6. Niniejsza klauzula ma zastosowanie do maszyn wymienionych w wykazie maszyn pod następującymi pozycjami:

Lp.	Nazwa maszyny/ pozycja wykazu ubezpieczonych maszyn	Rodzaj materiału eksploata- cyjnego	Objętość (ilość)	Suma ubezpieczenia	Składka
			Razem		

KLAUZULA (321) UBEZPIECZENIA TAŚM I ŁAŃCUCHÓW PRZENOŚNIKÓW TAŚMOWYCH

- Ustala się, z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, że PZU SA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody w taśmach i łańcuchach przenośników taśmowych powstałe w wyniku zdarzeń, za które PZU SA przyjął odpowiedzialność na podstawie powyższych warunków.
- Przy ustalaniu wysokości odszkodowania, uwzględnia się stopień zużycia mienia ubezpieczonego w ramach niniejszej klauzuli określony na dzień powstania szkody, nie niższy jednak niż 15% za każdy rok. PZU SA nie odpowiada za szkody w ubezpieczanym mieniu, jeśli stopień jego zużycia przekroczy 75%.
- Niniejsza klauzula ma zastosowanie do maszyn wymienionych w wykazie maszyn pod następującymi pozycjami:

KLAUZULA (322) UBEZPIECZENIA LIN I PASÓW

- Ustala się, z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, że PZU SA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody w linach i pasach ubezpieczonych maszyn powstałe w wyniku zdarzeń, za które PZU SA przyjął odpowiedzialność na podstawie powyższych warunków.
- Przy ustalaniu wysokości odszkodowania, uwzględnia się stopień zużycia mienia ubezpieczonego w ramach niniejszej klauzuli określony na dzień powstania szkody, nie niższy jednak niż 25% za każdy rok i nie wyższy niż 75% łącznie.
- Niniejsza klauzula ma zastosowanie do maszyn wymienionych w wykazie maszyn pod następującymi pozycjami:

KLAUZULA UBEZPIECZENIA MASZYN PRACUJĄCYCH NA SPRZĘCIE PŁYWAJĄCYM

- Ustala się, z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, że PZU SA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w maszynach pracujących i pływających na wszelkiego rodzaju sprzęcie pływającym.
- PZU SA nie odpowiada za szkody spowodowane przez erozję piasku, pracę urządzeń bez wody (zatarcie urządzeń) oraz polegające na zniszczeniu rur bądź wzmocnień ścian studni.
- Ubezpieczający zobowiązany jest do przeprowadzenia na własny koszt minimum corocznego przeglądu oraz jeśli zachodzi taka potrzeba, również remontu maszyn i dostarczenia do PZU SA pełnego raportu z przeglądu bądź remontu.
- Powyższa klauzula ma zastosowanie do maszyn wymienionych w wykazie maszyn pod następującymi pozycjami:

KLAUZULA UBEZPIECZENIA MASZYN PRACUJĄCYCH POD ZIEMIĄ

- Ustala się, z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń, że PZU SA obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w maszynach pracujących pod ziemią.
- PZU SA nie odpowiada za szkody powstałe wskutek porzucenia maszyn.
- Niniejsza klauzula ma zastosowanie do maszyn wymienionych w wykazie maszyn pod następującymi pozycjami: